

Petit supremi S. Inquisitionis Consilium an in Assertionibus istis aliqua inveniatur propositio
quae aliqua censura digna? —

40 40

Supremum ecclesiae caput a xpo Domino, constitutus est Petrus cui Romanum
Pontificem indignitate succedere de fide est, et supremi pontificatus dignitas non
in prima sui institutione saltem postea diuino iure annexa, et Romano episcopatu
pariter, quod tamen de fide volumus esse sed solè improbabilem sicut etiam de fide
non est Sunc numero Dominum esse summum Pontificem, propter crimen Haerese
occultum, sibi inuenus sine exteriori non cadit a sua dignitate pontifex immo
nec propter Haerese manifestam est episcopus depositus sed deponi a generali concilio pot
non sic a solo cardinalium cetera, propter alia Verò crimina deponi non potest,
Electio summum pontificis ad cardinales pertinet sed eum modum eligendi mutare
pot pontifex, non tamen ipse sibi successorem eligere, et licet Vt quibus Doctor possit
in Haerese laici tamen Et summus pontifex Errare non pot in doctrina fidei, nec in
lectura morum, aliquid tradens contra diuinum Jus aut naturalem rationem,
nec sanctos canones aut approbans religiones. Concilij Generalis congregatio, ad
summum pertinet pontificem qui est supra illam, cuius instructionem certam, si se
quatur concilium Errare non pot immo nec maior excusari etiam ante confirma
tionem ante sane tamen, non potest a legationem imponere credendi ea quae diffi
nit. Verbum dei non solum per Veras, et perennes traditiones ab Apostolis
deuotae ecclesiae innotuit, sed per sacras etiam scripturas Libros, qui in Galbae Lingua
non sunt Universam ecclesiam materia deprauata, alij tamen de causis in Locis no
nullis integram Ceterone obdederant, trahi Latè interpretum, 72. Item, et regula fidei
dabita modo Verò non proponitur ut talis ab ecclesia, etiam post Sixti quinta corre
tionem Vulgari interpreti spiritum profertum non habuit neq; omnem sensum
originalis atque verus est, aut Latè reddidit eius tamen Verbo legitima non solum
in fide et moribus sed in alij omnibus retinenda est. —

(3)

non est de fide Sunc numero papam (exempli gratia)
Clementem octauum esse Verum Papam

qui propter peccatum Haerese manifestam fuisse iudicis ecclesiae deponi potest et qui in rebus
fidei neq; ad mores pertinentibus neq; in approbatione religionis Et Papa Errare
potest nec in canonisatione sanctorum, et ad ipsum cum sit totius ecclesiae caput
tinet generalia concilia congregare, et in illis presidere sive per se, sive per legatos
in quibus solum episcopi habent ordinariam iurisdictionem, deponendi res fidei
reliqui Verò Cardinales, et ordinem generales ex privilegio, quorum omnium
in maiore pars adhuc ante confirmationem summum pontificis est infallibilis Veritas.

Circa Haerese ista due sunt dumtaxat propositiones in quarum censura appareat aliqua ratio
dubitandi. Prima est non est de fide Sunc numero Dominum esse sumum Pontificem vel non
est de fide Sunc numero Papam exempli gratia Clementem esse Verum Papam.

Secunda est Concilium Generale errare non potest immo nec maior eius pars etiam ante confirmationem vel quoad, id est saltem legitimum suffragium in Concilio Generali maior pars ante confirmationem summi Pontificis est infallibilis veritatis. ~ - Nec predictorum conclusionum auctores re aut sensu differunt licet non eisdem omnino utantur verbis. ~

Est igitur agendum prius de prima propositione et deinde de secunda. ~

Non est de fide Clemente 8. esse Papam.

Circa huius propositionis censuram ut certa ab iniuriis secernamus est prae oculis habendum quod aliud est querere de veritate aut falsitate huius propositionis de fide est hunc numero hominem scilicet Clementem 8. esse Papam aliud vero dato quod sit vera an eius contradictoria grauem aliquam mereatur censuram. prima enim quae ceteris disputatur a Theologis in materia de potestate Papae secunda vero a nemine factens est discussa quae ego sciam, licet plures in hac materia euoluerim edices sed qui primam questionem ex professo disputant ouiter aliqua dicunt de secunda et quae circa ipsam tota praesens versatur difficultas contrario procedere oportet sane scilicet 2um q. ex professo discutenda illis de prima ouiter praenotatis quae necessaria iudicauerim ut veritas clarius elucescat.

Querimus. 1. an ita certum et irrefragabile sit esse de fide Clementem 8. esse papam quod propositio. 2. an non est de fide Clementem 8. esse Papam graui aliquam mereatur censuram? et multiplex occurrit ratio dubitandi.

1. Prima est haec propositio est ~~non~~ de fide est Clementis 8. ~~an~~ Papam est Papa. ergo contradictoria illi est haec haec atque adeo haec debet esse censura sententiae assertentium non esse de fide Clementem 8. esse Papam.

2. quia inter gradus Propositionis erroneae primus isque deterior est ille qui directe contrariatur alicui propositioni Theologicae quae per euidenter consequentiam inferitur ex una de fide et altera euidenti sed illa propositio sic pontifex receptus ab Ecclesia non est Papa opponitur contradictorie sicut sic pontifex est Papa quae inferitur ex hac maiori omnis Pontifex diffiniens cui vniuersalis Ecclesia assensum praebet est verus Papa, et ex hac minori sic pontifex diffinit et vniuersalis Ecclesia assensum praebet ei ergo praedicta propositio est erronea in primo gradu.

3. quia illa est propositio scandalosa quae occasionem praebet errandi circa res fidei, et si non est infallibile quod est Papa. dicit consequenter quispiam non esse certum et infallibile id quod diffinit esse verum quod putat et merito infallibilitate sane solum competere vero pontifici unde si seculi subornatur debitio circa veritate sane quod sic diffiniens est verus papa datur manifeste ansa sed dubitandum de diffinitione ab illo quod est grauissimus error in fide ergo praedicta propositio est scandalosa et praesertim auriu offensiu.

4. quia illa dicitur a Theologis propositio contumeliosa quae iniuriosa est statui aut ordini Ecclesiae astitis vel alicui graui personae in dignitate ecclesiastica constituta sed illa propositio Clementis 8. non est verus Papa et indubitate est valde iniuriosa Romano Pontifici cum indubium reuocet supremam eius dignitatem ergo vere est contumeliosa vniuersalis Ecclesiae capiti et toti ipsi catholicae Ecclesiae illi ut vnicuique caput et verum Christi Domini vicarium acceptantem et reuerentem.

Sed si non obstantibus ut clarius constet quid de hac re sit sentiendum et totius equiuocationis ratio

remedio tollatur aliqua oportet irrefragabilia fundamenta presupponere.

Primum est qd longe aliud est asserere Clemens octavus non est verus Papa et aliud non est de fide
 Sunc numero Papam v. gra. Clemente 8. esse verum papam iste enim due propositiones valde
 inter se dissident quod nec prima Logice rudimenta discentem latere potest qd ut ipse v. gra. v. gra.
 prima propositio est de inesse secunda vero modalis que inclusas propositiones de inesse resoluitur idem
 enim est dicere de fide est qd sic Somo v. gra. Clemens 8. est Papa qd gemina asserere propositione
 scilicet Clemens 8. est Papa. et hoc est de fide quo fit vt maximo se errandi exponat periculo qui
 predictas duas propositiones confunderit nimirum Clemens 8. non est verus Papa et ista non est
 de fide qd Clemens 8. est verus Papa Prima enim propositio est omnino temeraria vt pote
 sine vlls p. fundamento asserta, et cor fidelium consensui repugnans. Est etiam scanda
 losa quippe qui ansam prebet schismaticis ad perseverandu in separatione ab hoc capite Romane
 et vniuersalis ecclesie et hereticis etiam ad deridendu fideles venerantes tamq. veru scilicet caput
 quod re vera est fidele caput immo et catholicis vt non assentiantur diffinitis ab hoc Pontifice
 si quidem non est verus pontifex et tandem affirmans predictam propositionem est suspectus
 de heresi et tamq. hereticus puniri debet qd q. regat Sunc esse pontificem post vniuersalem
 ecclesie acceptionem violenter plane negare potestatem quam habet ecclesia ad eligendum
 verum Pontificem vniu. Christi d. vicarium ac legitimu Petri successorem. — Ex quo liquido
 constat quam longe distet hoc propositio sic Pontifex non est verus Papa ab illa non est de fide
 quod sic est verus Papa. cu hoc no neget esse veru Papam sed potius id libentissime confitendo
 contra hereticos et schismaticos oporetur cu multis grauissimis doctribus quos infra reuertemur
 hoc non esse de fide. sed inferri ex vna propositione de fide et altera de qua no apparet ratio du
 cita de. videlicet ille qui ecclesia legitime elegit in caput est verus Papa. sed Clemens 8. est legitime
 electus. C. est verus papa. oporet diendum esse reor adeo certu esse ss. Clemente 8. esse veru
 ut etiam quando in hac sententia scilicet qd hoc no est de fide. multo certiore esse conseq. Sar
 positione Clemens 8. est verus papa qua illa in hac sententia que seruatur in sacramento
 Christi q. moraliter loquendo facilius potuit interueniri defectus in consecratione sui
 propter sacerdotis obliuione aut malicia seu defectus intentionis vel similis alias causa
 in eo quod ecclesia vniuersalis acceperit tamq. veru Pontificem cu qui reuera no est p.
 ex defectu Baptismi vel alio electioni frustrate. ex quo clarissime constat qua longe d.
 propositio sic pontifex non est verus Papa ab illa non est de fide quod sic sit
 cu qua stat certius esse Sunc esse Papa q. corpus Christi esse in hostia que
 fiet missae vel seruatur in sacramento. —

Secundo ponendum oportet qd aliud est propositione esse de fide absolute a
 propositiones enim de fide absolute sunt ille que immediate reuelate s.
 scripto vt illa que continentur in diuina scriptura vel in traditionib.
 diate per ecclesiam qualia sunt spectata ad fidei aut mores vni
 sumu aut generalia conuicia diffinita, et secudu aliquos illa
 omnes doctores sacri et largo modo loquendo possunt etiam diu

que licet nisi ita expresse sint diffinita ex unanimi doctorum sententia censentur esse de fide, dicuntur autem propositiones de fide opinative illi omnes de quibus sub iudice est an sint de fide vel no q iuxta theologorum factiones alij asserunt esse de fide opinative alij vero negant ex quo sequitur et est luce meridiana clarius q propositio contradictoria illi q propositio que est de fide absolute debet aliqua gravi censura notari erit enim Hæretica si est contradictoria illi que revelata est a deo immediate per scripturas sacras vel mediate per Ecclesiam et erronea si est contradictoria illi que a sanctis patribus censetur de fide et Temeraria si est contradictoria illi que concors doctorum sententia defendit esse de fide, illa vero propositio que est contradictoria illi que est de fide opinative nulla culpabili potest notari censura siquidem cui libet licet defendere opinionem probabilem. que ora ita notissima sunt ut nulla indigeant probatione cui passim pontifices summi et generalia concilia diffinant multa tamen de fide quorum contraria ante predictas diffinitiones ut vera defendebantur a multis doctissimis et primumis viris de catholica Ecclesia benemeritis quorum memoria in benedictione est. alias non solum liceret hoc damnare verum etiam ipsos sanctos patres quod innumeris possem confirmare exemplis sed brevitate gratia unum aut alterum adhibendum iudicavi. Antiquissimus error fuit q anime sanctorum non statim post mortem in caelum evo-
lavant sed spectant futuram generalem Resurrectionem et licet sunt multi qui moliantur hunc errorem impingere dicit Bernardus serm. 4. de festo oru sanctorum sed fuit longe antiquior nam d. Hieronymus cap. super Ezechiel cap. 36. plures antiquorum eorundem q catholicos in eadem refert sententiam et fuit error Vigi-
lanti contra quem scribit d. Hieronymus et vere a Patria Joannis discipulis originem duxit quem secutus est Irenaeus lib. 2. adversus Valentinianos ut in eis prologo notat Erasmus et Tertullianus
4. adversus Marcionem d. vero Bernardus vlt. s. licet no omnino cum antiquis illis consensit
tamen animas in caelo collocat asserit in solum frui visione Summitatis Christi sic enim
ait illud Apocal. 6. sub altare dei audiri voces occisorum vindicans sanguinem sanctorum tuorum &
vniq altaris nomine Summitatem designat cuius sola nunc visione anime recreantur sed
postquam resumptis corporibus exaltabuntur inquit super altare ut divinitatem conspiciant q
Christus ostendit se non in forma serui sed in forma Dei ostendit q sub inde Patrem
dicitur dicitur Hactenus Bernardus. ecce quomodo multi putati sunt hoc errores contrasententias
d. 13. Augustini. 9. Confessionum d. Gregorij. 4. dialogorum cap. 25. d. Hieronymi
familia. 3. et multorum aliorum q teste d. Thoma. Hec fuit eorum sententia patrum
Benedictus videlicet doctorum ducendum contraria sententiam damnavit in-
cipit animas purgatas. His suppositis audiamus modo d. Thomam qui
dictis sanctis patres et ante Pontificis diffinitionem sua sui divina
ostri pulset audientia sua enim solita brevitate et fecunditate docet
positiones qualificare et eis delicta adhibere censuram. quæritus ergo
Desua

de qua sententia in Sac re asserit q. Hyntes cap. 91. predictam patrum sententiam seu catholicam esse tenendam quia hinc veritatis auctoritates scripturae canonice manifeste attestantur et damnata sane est patrum ut patet ex illis Pauli 2. Corin. scilicet quoniam terrena domus nostra hinc salutaris dissolvatur & ad Phil. 1. cupio dissolvi et esse cum Christo et Luc. 23 ait Dominus Latini Sodae mecum eris in Paradiso et Act. 5. beatus Stephanus ait vides caelos apertos et Iesum stantem adextera viribus Dei quasi illuc esset statim recipiendus et Apostoli ut Mat. 19. legitur asserunt cum Christo ad iudicandum. q. ante diem iudicii in caelo existunt. Sec Angelicus doctor refert testimonia quibus convinctus asserit illa veram esse Pauli sententiam et contrariam manifeste esse contra mentem Pauli. igitur de mente S. Romae contraria sententia est heretica q. contra sacram scripturam vel saltem erronea q. contra Patres vel ad minus scandalosa. ^{absit q.} ~~sanctus~~ doctor Graecus errorem graui aliqua censura infunderetur sed solum asserit 12. q. 4. Art. 5. in corpore quod aparet esse falsum. et si queras quare tantus doctor sola falsitatis nota calificat sententiam contra sacram scripturam et contra torrente Patrum? Respondes q. no ob aliud nisi q. nondum Ecclesia ad qua solum spectat sacram scripturam interpretari et res fidei diffinire in damnanda vel securanda illa sententiam manus imposuerat

hinc cy
 yriam
 de finit
 erat per
 cy melius
 & Stephanus
 papa in
 concilio
 yriam
 ali non
 hi in q
 nerati
 q. ob
 tm q. u
 lat ab
 Augu fi
 no.

Præterea error antiquissimus donatistarum fuit q. Baptismus ab hereticis collatus non erat legitimus contra quos scribit S. Augustinus quem errorem post Hippolytum defendit S. Cyprianus qui cum illa ignorantia mortuus est. Est ut testatur idem Augustinus lib. 2. q. Donatistas cap. 5. et postea Cartaginense. 1. concilium damnauit illam sententiam tanquam hereticam et post illud multae sacre synodi et pontificum summorum decreta et nihilominus S. Cyprianum alioquin sanctissimum et doctissimum omnes testatur et nemo aliqua erroris nota illi ausus est infuari de quo inquit S. Augustinus si Cyprianus Cartaginensi concilio interfuisset pro sua eximia humilitate et pauci desiderio in sententiam patrum venisset quousque absit ut ille unquam fuerit tem pore cum hereticis eximatus nam sua etate non erat error ab Ecclesia damnatus sicut postea fuit per Cornelium Iunium et Stephanum Romanos Pontifices. Unde bene inquit S. Augustinus in 4. dist. 5. art. 9. quid nec aliquid peccati commisit sanctissimus vir cum talem sententiam salutem et est valde instandum error illi respicere subirent ut conuictum extet inter opera S. Cypriani. 20. Episcoporum eiusdem dogmatis propter quod assererant Donatiste se magnorum virorum et presertim Cypriani vestigia sequi de quibus bene dicit Vincentius Lirinensis in lib. aduersus Sereses. quis ille tam demens est qui illum sanctorum omnium et Episcoporum et Martyrum lumem beatissimum Cyprianum cum ceteris collegis suis in eternum dubitet regnaturum cum Christo? aut quis tam sacrilegus qui Donatistas et ceteras pestes que illius auctoritate conuicti rebaptizare se tractant in sempiternum reges arduos cum Diabolo? Hactenus Vincentius. que igitur ratio est differentie siquidem omnes eadem sententiam tutati sunt? nisi alia nisi quod quod sententia illa non erat damnata per Ecclesiam tempore Cypriani. Idem contigit multis sanctissimis Graecis qui existimauerunt spiritum sanctum non procedere ab utroque sed a solo ^{patre.} ~~filio~~ antequam Ecclesie symbolis adderetur verba illa filio q. licet diuus Athanasius et alij multi contrariam sententiam tanquam fidei catholica credendam affirmabant. respiciant ob eum rigorosi similia propositionum censors sacrum Florentinum concilium ubi symbolis addita fuerunt predicta verba filio q. et notent quanta

cū reuerentia et modestia Concilij patres loquantur de contraria sententia quāuis a multis retro ^{ante}
annis Athanasij symbola Ecclesia reuerata fuerat in quo habetur spūs sanctus a patre et Filio non
factus nec creatus nec genitus sed procedens. et subdit sanctus doctor Hec est fides catholica quā nō
fideliter firmiterq; crediderit saluus esse non poterit.

Eccē quomodo Congregaliud est aliquam propositionem esse de fide absolute vel ^{opiniatiue} ~~opiniatiue~~ et tant
modo duo inuestiganda ut quæstion fiat satis alterum an Hec propositio Clemens B. est verus pon
tifex sit de fide et alterum, an sit de fide absolute vel l'opiniatiue.

3° igitur est notandū q; perspectis oib; que circa hanc veritatem sic homo s; Clemens B. est verus Papa
doctores pro utraq; parte cōter dicunt sentiendū fuit illā esse de fide, et Hec sententia germinū mlt;
fundamento altero desumpto ex usu potestatis diffiniendi de fide qua gaudent vniuersi Nō magis
Pontifex altero ex eorum et vniuersali acceptatione Ecclesie que columna est et firmamētum
veritatis. et ut istoy duoy fundamentoy clarig constet vis multipliciter probatur predicta sent.
ad cui; explanationē suppono proposita controuersiam bifaria intelligi posse nam cū queritur an
sit certum s; fidem hanc Pontifex esse verū Papam pot esse sermo de illo ante eiq; diffiniē
vel postq; aliqua veritate fidei diffinierit et illā tradiderit toti Ecclesie credendam et doctores qui
defendūt hanc veritatem esse de fide cōter loquuntur de pontifice diffinente aliqua propositionē ~~toti~~ Ecclesie
vniuersali proponēda s; de fide. idq; probant triplici efficacissima ratione. 1. nā de fide est q; oib;
pontifex diffiniens rei fidei cui vniuersalis Ecclesia assensū prebet est legitimus Papa sed sic pontifex
est legitimus. ergo est de fide quod est verus papa patet q; aliquim Ecclesia vniuersalis potest errare
prebens assensū illegitimus Papa quod est impiū. et si dicas Mayor predicti discursus nō est omni
no vera q; ex ipso q; aliquis pontifex sit cōi consensu receptus ab vniuersali Ecclesia habet potestatem
diffiniendi infallibiliter licet aliās re ipsa non sit verus Papa ex defectu Baptismi. vel d. quia iuxta
communē et receptissimā Theologoy et Iuristoy sententiam Titulus coloratus cū cō errore vulgi prebet
iurisdictionem ita tenent cōter sumiste cū Caritano v. Absolutio et constat ex l. Barbarig Papatus
ff. de officio prætoris unde cū in predicto casu concurreret titulus coloratus electionis et cōi error
populi putantis et merito illū esse Papam haberet quidem suprema Pontificis ~~diffinitionem~~ Jurisdictionem
sed contra q; si ille in re nō est verus papa poterit errare et per consequens eiq; diffinitio non esset infallibilis
quod est hereticū m. s. n. obstat q; qui nō est verus Papa aut legitimus Conciliū possint errare infide nec
sufficit dicere q; assistentia s; in ordine ad diffiniendū verum nō solū est promissa verō pontifici
sed etiam illi quem moraliter constat esse verum licet aliter sit ex parte rei propter defectū aliquē
occultū quod non est verū quia assistentia s; in ordine ad diffiniendū infallibiliter nō est promissa
nisi Petro et successorib; illig; sed qui re ipsa nō est verus papa sed solum existimatus nō est formaliter
successor Petri sed aparens et verū Idolum veri pontificis ergo talis nō habet assistentiam spūs s; mundi
ne ad diffiniendū et explis magis vim suoy rationis nam qui nō est successor Petri iure sed errore nō est
verus successor sed fictus et falso existimatus sicut qui est heres errore et non iure non est successor in se
reditate ergo cū fides doceat assistentiam spūs s; solū esse promissa Petro et eiq; successorib; intelligen
dum est de veris successorib; quales sunt qui iure et nō errore tales habentur. Nec est eadem ratio
de Pontifice et de falso Prebre pro vero reputato iuxta predictā legē Barbarig Papatus. cui; sententiæ

et diffinitiones ^{valide} sunt qd licet existimat, pater Sabat jurisdictionem in id est quia eam reu-
 pit ut publica vel a iure ~~id~~ id statuente at potestas diffiniendi qua Sabat Papa non est ei collata
 ab Ecclesia ut contēdit nonnulli Secretiū sē eam Sabat immediate a Christo dno ut verissima docet Deo
 logy sententia a Catholicis amminis amplectenda ergo qui nō est verus Papa sē existimat, nullo modo
 Sabat potestate diffiniendi infallibiliter aliter manifesta esset implicatio in adiecto quod sic pontifex
 Sabat auctoritatem infallibiliter diffiniendi et supremā potestate supra vniuersā Ecclesiā et tū nō sit verus
 Papa nā si verū Papam quidē habere diffinias nihil aliud reperies esse quā Sabentem supremā auctori-
 tatem ad infallibiliter diffiniendum et supremā potestate supra Ecclesiā Dei ergo si sic Pontifex quem
 vocas existimati illam Sabat falso admittis non esse verū Papam.

2° probatur predicta sententia postq̄ Conciliū Tridentinū aliquid diffiniuit de fide et Papa illud confirma-
 uit est certū secundū fidem Sic Conciliū fuisse legitime congregatū ergo etiam postq̄ sic Pontifex diffini-
 uit aliquid de fide est certū eadē fide illū esse legitime electū atq̄ adeo verū Papam consequē est euident
 et anemine unq̄ denegata qd eadē est prorsus ratio de hoc Concilio et de sic Papa antecedens probatur
 hoc euidenti discursu de fide est qd Conciliū rite congregatum obligat ad credendum et nō rite congrega-
 tū nō obligat ad credendū sē Conciliū Tridentinū obligat ad credendū qd fuit rite congregatū conse-
 quentia est euident sine controversia maior est certa secundū fidem minor constat etiam eadē
 fide abus sequeretur nullū Conciliū obligare ad credendū diffinitis ab illo qd non est maior ratio
 de aliis q̄ de Tridentino.

3° probatur qd ois propositio de fide pot̄ inferri ex duplici premissa quax vtraq̄ sit de fide vel ut aliis
 placet altera de fide et altera euidenti lumine naturali sē ista propositio Papa diffiniens nō pot̄ errare
 est certa de fide qd pot̄ inferri ex duplici premissa modo dicto quod tamē nulla ratione fieri posset
 ut p̄tēbit discurrēti nisi propositio ista sic pontifex diffiniens est verus Papa esset de fide nā in quo
 unq̄ syllogismo inferatur conclusio illa Papa diffiniens non pot̄ errare debet affirmari ut minor
 sic Pontifex diffiniens est verus Papa que cū non sit nōtra lumine naturali necessario debet esse de fide
 alias conclusio non est de fide. Ecce qualiter probatur predicta veritas loquendo de Pontifice diffini-
 ente sicut loquamur de Papa anteq̄ diffiniat. similiter certū esse existimus sūm fide qd est verus Papa
 et licet communiter loquantur sūm factiois doctores de Pontifice post eius diffinitionē nō aut ante illā nō hō
 in volent qd hęc propositio, certa est secundū fidem quod sic nō Pontifex verū gratia Clemens 8° qui
modo p̄est vniuersali Ecclesiā dei etiam anteq̄ aliqd de fide diffiniat est verus Papa non minus effi-
cauibz rationibz fulciri pot̄ q̄ precedens.

Et Primo illam probō ex doctrina Patrū et Conciliorū ^{nam} ita ~~etiam~~ idē D. Augustinus Tomo. 6. Ep̄s
 tolam fundamenti cap. 4. et in Ep̄stola q̄ p̄tem Donati et Tomo. 2. Ep̄st. 125. et Trines lib. 3. cap. 3.
 cū D. Basilio et Ambrosio aperte docent et cū clarū Augustinus de fide esse in Ecclesia Dei nūq̄ defictum
 successionem verū Pontificū sicut nec veritate doctrine. sacra etiam Concilia idē testantur nam
 C. Synodū nomination recipit Agabnem confitendo illū verū Pontificem. Conciliū calcedonēse Lesnem
 Conciliū Milevitanum Innocentiū 3^m et hūc Dist. 20. aprobantur hūc veriet legitimi Pontificis sicut
 rō Sōanū Innocentiū et alij ex quibz oibz aperte constat tā patres quā Concilia eadē fide ac venerationē
 amplecti sunt nomen Pontificē ac Pontificem in cōmuni.

2° Quia Ecclesia vniuersalis recipit Beatissimū Clementē 8^m tāq̄ verū pontificem & fide tenēdū est esse verū Papā quātē consequentiā ex ^{scilicet} simili euidenti illatione vniuersalis Ecclesia recipit tāq̄ veram Sane scripturam q̄ est de fide q̄ Sec scriptura est vera igitur in simili forma ita est euidens ista illatio vniuersalis Ecclesia recipit hunc vt verū Pontificē ergo est de fide quod est verū Pontifex. ~ et si dicas q̄ est dis par ratio q̄ Ecclesia recipit Sane esse verā scripturā tāq̄ certū certitudine infalli-
bili quod autē sic sit Papa certitudine morali ^{nulle sit} ~~certitudine~~ sit ratio dubitandi, Sd contra obijciō in signē hūc ex Bulla Marini V. que refertur in Concilio Constantiensi vbi dicitur petēdū esse ab Secretariis qui Ecclesie reconciliari ~~petant~~ cupiunt quod credant Papā qui pro tempore fuerit ab vniuersali Ecclesia receptus esse verū successorem Petri et habere supremā potestatem in Ecclesia ergo vere Ecclesia proponit tāq̄ certū certitudine fidei hunc esse verū Papam, alias nō poterit id credi fide diuina ab ~~his~~ ijs qui reconciliantur Ecclesie

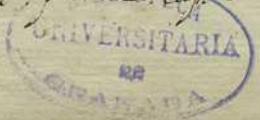
3° q̄ Ecclesia vniuersalis et maxime coniuncta suo capiti non pot̄ errare sd vniuersalis Ecclesia cum suo capite tenet beatissimū Clementē 8^m esse verum Papam ergo fide diuina id tenēdum est vel dicendū Ecclesiam cum suo capite posse errare tenēdo pro vero Papa eā qui vere nō est Papa Respondent aduersarij duplicem esse errorem practicum scilicet et speculatiuū, et hunc Ecclesiam nō errare practice tenēdo hunc esse verum esse Pontificem licet aliter se res habeat q̄ attentis orbis circūstantiis vere iudicat hunc esse legitimum Papam, errare vero posse ^{aiunt} speculative vt constat exemplo Eneucosy quia Ecclesia multo tempore iudicauit Eunucos esse salubres ad rite contra hendum matrimoniū in quo speculative errauit cum postea Sixtus V. diffinierit in salubres esse et preterita illorū matrimonia irrita, et omnino nulla fuisse. ~ Sd contra q̄ de fide est q̄ Ecclesia vniuersalis in his que proponit orbis fidelibz circa inanimatam regulam fidei que est scripta non solum practice sd neq̄ speculative errare pot̄ ergo nec etiam pot̄ errare in accipiēda seu acceptanda a inanimata fidei Regula cuiusm̄ est sumus Pontifex v̄ enim Ecclesia ab sp̄s^u regatur aliquis dñs dixit docet vos omnem veritatem impiū est dicere Ecclesiam posse speculative errare circa suum caput iudicando et proponendo pro vero capite quod se vera non est tale neq̄ instituta allata de Eunucis quodq̄ probat in contrarium huius doctrine q̄ aliud est Ecclesiam tolerasse et permisisse matrimonia Eneucosy et aliud positue iudicasse esse vera matrimonia primū verū est at secundū falsum omnino quia nūquā Ecclesia se applicauerat ad examinandā Sane veritatem de insalubritate eunuchi ad matrimonium et sic nullū positiuū Iudiciū circa illam hūlerat neq̄ mirandum quidem est quod Sec veritas tanto tempore lateat q̄ Ecclesia in sacra scriptura comparatur aurora quasi aurora consurgens Cant. 3. vt adnotauit D. Gregorius 4. moralium cap. 15. et 19 quia aurora ab ortu suo semper crescit in claritate vsq̄ ad perfectum diem vnde in Conciliis videmz plures veritates que antea latebant in lucem de nouo prodijisse quia Ecclesie cognitio et scientia indies augetur et crescit.

Vltimo arguit pro nostra sententiā q̄ fide catholica credimz non solum Ecclesiam in cōmuni sd Sane numero Ecclesiam Romanā que modo est sub 8^m Clementē 8^m esse veram et legitimā Ecclesiam ergo eadem fide credere debemz 8^m Clementē esse verū Pontificem Romanū probatur consequentiā quia licet non indiuiduetur Sec Ecclesia ab Sec determinato capite cum eo mortuo eadē numero perseveret sub singulis successoribz pro tempore existentibz indiuiduetur hūc imā vt est Ecclesia hierarchica specificatur etiam.

etiam sede vacante ex ordine ad verum caput ex consensu universalis Ecclesie necessario dicendum est illud esse verum caput patet consequentia qd ad constitutionem Ecclesie non minus pertinet caput qd membra imo magis caput qd est principalior pars sed Ecclesia non potest constare membris que vere non sint membra qd nec etiam potest constare capite quod vere non sit caput ~ Ex quibus omnibus patet sane nostra sententiam predictam duplici firmissimo fundamento in nihil altero desumpto ex usu potestatis diffinitionis de fide quo gaudent Romanam pontificem tanquam legitimum successorem Petri altero ex eorum acceptione universalis Ecclesie ~ nec contra predicta aliquid probat exemplum de hostia consecrata adductum a facietano et aliis embarie faciens doctores qd asserunt qd sicut est de fide qd in omni hostia consecrata est corpus xpi sed sic hostia consecrata sit honeste de fide nec evidens sed moraliter tantum nota qd moraliter constat de intentione consecrantis ita de fide est qd est pontifex legitime electus est verus pontifex quod autem si sit legitime electus constat certitudine morali de qua nulla est rationalis dubitatio non autem constat de fide que evidenter qd prohibet intervenire alijs secretis defectus impediens electionem ~ sed re vera dispar ratio est de sac hostia que in sacario servatur et de hoc pontifice qd in sedula sedet nam Sac hostia nullum externum effectum habet qui sit signum existentie corporis Christi sub illa cum eodem ~~modo~~ prorsus modo se habeat exteriori post consecrationem ac antea pontifex aut diffinitio et regenda dei regens ac gubernans habet effectum externum perque innotescit fidelibus ipsi esse Papam sed ipsa diffinitione et ante illam universalem consensum Ecclesie illi acceptatis quod est externum et evidens signum ipsi esse verum Papam Unde ratio illa potest sine dubio contra illud facile retorqueri nam si hostie consecrate fuisset a Christo Domino collatum hoc privilegium ut applicata igitur non calcaretur legitime esset sic discursus de hostia que applicata igitur non calcaretur est rite consecrata Sac non calcaretur qd est rite consecrata conclusio sine dubio esset theologica vel de fide sicut Sac xpi est visibile quod illata ex via de fide ^{et altero} evidenti lumine naturali igitur cum per Papam datus fuerit a Christo Domino pascere Ecclesiam dei et non posse errare inquis diffinitionibus licetissimi hominum discursu conficere de pontifice qui in sua diffinitione errare non potest est verus Papa sed Clemens octavus non potest errare in sua diffinitione qd est verus Papa consequens ^{etiam} est evidens et utraq; premissa de fide qd etiam conclusio ~ restat modo videre an sit de fide absolute vel opinative

¶ est notandum quod predicta propositio sic est verus Pontifex est de fide non absolute sed opinative patet ex predictis in secundo fundamento qd illa est propositio de fide opinative que sub opinione est an sit de fide vel no sed sic est talis qd est de fide opinative. nam cum consequens est nota probatur omnino qd bona pars imo mater et coram Theologorum non esse de fide sed moraliter tantum nota et quod amplius est doctores ipsi qui predictam nostram sententiam habentur libentissime faterentur contra riam sententiam esse probabilem ergo non nemini qui crasa ignorantia aut malitia careat latere potest qd est de fide opinative et ne in hoc remaneat aliqua ratio dubitandi predictorum doctorum testimonia referam.

In primis quatuor sunt Illi scilicet de Sede benemeriti et qui post dicit Hieronymum et Bonaventuram fortasse magis sacrum illud Collegium ornant Simagnum scripserunt tractatus in differentia Pontificis dicitur ritibus et in volumine opinat. Sac propositio sic est papa non esse de fide sed moraliter nota Primum est Curroremata qui hoc aperte docet lib. 7. scilicet parte 2. cap. 20. ad ^{quam} Nationem

11
vbi aperte supponit mulierem vel infidelem non baptizatum et hereticum occultum de quo ipse iudicat
cat esse ipso facto depositum. Sacerdoti posse ab alijs pro vero Papa cui tamen verus papa non sit et s. cap. 9.
exemplum posuerunt in Roma de Adriana qui tunc erat pontifex vbi asserit qd hoc propositio Tomae de
Harcana est Papa sequit. ex una de fide et altera que rationaliter nequit negari videlicet legitime
fuisse electi.

2
22 est Aristoteli qui 22. q. 1. ar. 3. idem indicat esse sentiendum de hac propositione sic n. papa est verus
pontifex et sic n. hostia est consecrata. et tunc de concludit qd sicut sic hostia non est ~~secundum~~ ~~in~~ ~~ca~~ ~~de~~ ~~ca~~
condicione adoranda qd nihil habet de fide de intentione consecratis ita sine condicione est venerandus
et habendus pro vero pontifice qd indubitanter Rome sedet licet fide n. constat an sit baptizatus etc.

3
32 est Salamitius Orig. q. lib. 3. contra Brentium de auctoritate sacre scripture sacre doctrine supponens
defendit Papa non posse errare in suis diffinitionibus et licet sane potestatis n. haberet qui n. ~~operaretur~~
verus Papa qd si res fidei vellet diffinire ad dei providentiam pertineret vel n. permittere illi diffinire
vel si n. diffiniat quod diffiniat verum.

4
42 est Bellarminus de auctoritate conciliorum lib. 2. cap. 2. ad postrema obiectione. vbi defendit qd non
esse de fide hoc numero concilium esse legitimum. et claris lib. 4. de Romano Pontifice cap. 12. vbi refert
historiam Formosi Pontificis quia diu in Petri cathedra sedisset ab Stephano sexto in Episcopo
pro concilio pronuntiat est falsus Pontifex et eius acta irritata post morte vero Stephani tertio ordine
Pontificis succedentes reuocata alio concilio iudicauerunt formosum verum fuisse Pontificem et ~~ita~~ Stephe
ni 6. sententia irritauerunt et postea Sergius 3. Stephanum 6. imitatus Formosum iterum verum
Pontificem n. fuisse declarauit et inquit Bellarminus qd si Pontifex errauerit non in inquesti
one de fide sed de facti contingencia in qua contingere pot vt pontifex erret illa q. questio an sic
n. pontifex est legitimus n. fidei sed facti est.

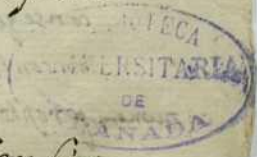
5
idem tenet Gressus alphabeteo 14. littera f. vbi assignat in 5. gradu propositiones que non sunt de fide sed
sapientie fidei sic ait sic pot describi propositio sapientie heresim quod est propositio enunciat con
cessione assumptis aliquis quod non pot rationaliter negari sequitur heresis in fide vt si quis
diceret quod beatus Gregorius n. fuisse Papa qd supposito qd n. possunt rationaliter negari hysto
ria dicentes ipsum fuisse electi et suscepti in papam licet n. sit de fide sequitur ista heresis quod
rite electi in papa n. fuit Papa unde n. est propositio ita ~~ca~~ catholica si sibi iungatur ali
quod impertinens ad fidem quando tunc hoc complexum remaneat ad fidem impertinens

5
Idem dicit Almainus de auctoritate ecclesie cap. 10. in fine et cap. 16. et 2. sent. dist. 25. q. 1. mica. ex
presse asserit de concilio quod de Pontifice dixerat videlicet qd n. est de fide hoc n. concilium esse legitime
congregatum.

6.
sic accedit Driedo. 1. de libertate Christiana cap. 14. op. 1. vbi vt valde probabiliter asserit defendit
qd papa si sit hereticus et occultus eo ipso est priuatus iurisdictione et Pontificatu et quod tenet ad
renuntiandum sicut si quis ludus aut paganus aut n. baptizatus elegeret in papa.

7
Cano 6. de liciis cap. 11. ad 10. ait concilium nicenum infide n. errasse aut calcedonense aut Epse
sinum nec in sacris libris nec in apostolorum traditionibus etc. at qd hoc concilia legitime fuerint congregata
ex ~~historia~~ reuelatione non creditur sed ex humana fide et ait Romanum Episcopum esse Petri successo
rem ex hystoria ~~in~~ et traditione grauissimorum virorum haberi

- 8. Lucij Tekij de Conci. Ser. 5. ad ultimū. refert et sequitur sanum fere eisdem verbis
- 9. Arnaldy Alberany de agnoscendis assertoribus catholici q. 5. n. 16. et 17. idem dicit quod Geson v. s. de hac propositione dñs Iohannes Maria est verus Pontifex.
- 10. Petrus Bollar in Economica cans. clas. 3. in fine ait fieri et contingere posse q. talis qui pro legitimo Papae Sabentur et creditur humana fide cui falso subesse pot. veri tamen et legitimi pape non sint q. nō vere baptizati vel nō vere instituti sunt.
- 11. Castro de iusta Sereticoy q. 1. lib. 2. cap. 24. idem expresse docet et si contingeret et i. de here nō baptizati vel feminā alligi in Episcopatu aut Papam de Ecclesie eius succurreret ut de 69 cap. 9. toleretur cōfessio. ut de talibz cūctis in q. d. 2. in 4. sent. dist. 24. art. 2. ad 3. am q. cuius xba sunt de nō permittet ita latere q. periculum Ecclesie imminere possit.
- 12. Andmiz a Cordona lib. 2. questionarij q. 17. s. 2. ex mente multoz calificat sane propositionē Beato Grego fuit papa. s. q. sequela ex sacra pmissa de fide q. fuerit canonice electus est verus Papa et ex hac s. d. Gregorij fuit canonice electus. de qua dicit q. rationally negari nō potest. et hūc idē iudicat esse sententiā de hac propositione sic est verus Pontifex quod de hoc sacra scriptura est cōsecrata.
- 13. Vega in Conci. Tride. lib. 9. in cap. 9. capite. 39. ait hae propositiones Soc Conventū esse legitime congregatū et sic papa est rite et canonice electus non esse reuelatas s. d. euidenter cogitas et Esquithur de euidentia morali ut patet
- 14. Palacios. 3. sententiarz dist. 24. disp. 2. ad. 6. Arg. ait quāuis nō sit de fide sume esse Papam at de fide est quādiu ab Ecclesia toleratur ut Papa gesta illz la bere papalem vigorem
- 15. eadē sententiā tenet Decam. in 2. claus. Romae q. d. assumat christiana lib. 2. ar. 6. cap. 11.
- 16. et Hieronymy de Laura controversia. 3. scilz fol. 120 s. 4.
- 17. idem late probat Enrriquez. de Pontifice lib. 1. cap. 19. s. 3.
- 18. Idē docet fr. fr. Quando. 3. sent. dist. 27. prop. 22. in fine ubi adducit exē plam Stephani Papae sicut Car. Bellarmini.
- 19. nō sequitur Sainctes de Eucharistia repetitione. 9. cap. 4. et maxime Caietanū qui refert
- 20. Magister Mendoza in suis questionibz quodlibeticis q. 4. scilz thea in resolutione ad 3. Arg. probat quod conclusio deducta ex ma de fide et altera euidentia nō per tenet ad fide et in manu scriptis. 22. q. 1. art. 10. Sane scēlētia ex professo defendit.
- 21. M. Banez 22. q. 1. ar. 20. Dubio 2. ad 2. idem expresse tenet.
- 22. nō sequit. Magister Aragon 22. q. 2. art. 3. in resolutione ad 4. Arg. d. 2. Somy licet infra. art. 10. in tractatu de Conatiis Dubio principali ad 3. principale postq. probauerat Soc Conciū esse legitimū s. m. fide subdit eadē ratiōne probari pot. Gregorij decimū tertiuū esse verū Pontificē et baptizati, quibz illis clare insinuat utraq. sententiā esse probabilem.

credere et qd retinere liceamz ipsu venerates ipsu rogantes precibz qm ipse solus est reformare
Sendere corrigere statuere disponere solvere et ligare lico illis qui ipsu edificavit. Sactenz spiritus
et Sactenz de .i. Propositione.

2a. Propositio.

Generale Concilium errare no pot imo nec maior eius pars ante confirmatione. Pape.
Circa propositionem sane est valde notandum longe aliud esse asserere qd generalis Concilij diffinitio
est credenda vel acceptanda ut infallibilis ante confirmationem Pape ~~est~~ et qd generalis Concilij diffi
nitio est infallibilis ante confirmationem. prima enim propositio est falsa et ut aliquibus placet gravi
aliqua censura digna propter autoritatem multorum Conciliorum que ~~referunt~~ ^{referunt} Innocentiana lib. 3. summa.
cap. 34. et Castro de punitioe Sacerdotum lib. 1. cap. 6. cui suffragatur. cap. Regula. Dist. 17. et
potissima suis veritatis ratio est. qd Concilium legitimu no pot errare infide cu universalem Eccl
siam representet sd absente Papa nunquam constabit esse legitimu donec confirmetur qd hunc Concilium
legitime procedit quando legati nihil proponunt nisi quod fuerit sibi a summo Pontifice concessu
et qd servat ordinem ab ipso prefixum aliter concilium non celebratur auctoritate Pape et ipse
omnem finem Concilio possit quis dubitare fuerit ne auctoritate Pape celebratu nec ne requiritur
qz ei accedat confirmatio ut indubitanter constat Concilium recte processisse ac eius decreta
sint subenda de fide. 2a vero propositio de qua in presentibus agitur est omnino vera et talis
abest qd gravi aliqua mereatur censuram. qd fortassis eis contraria non aliqua careret temeritate.
quia alias si legitimi generalis Concilij diffinitio non esset infallibilis in se sd hoc haberet a confir
matione sequeretur quod legitimu ~~Concilium~~ generale Concilium quod universalem Ecclesiam repre
sentat posset errare infidei diffinitionibus quod est impiu. 2o sequeretur no habere infallibili
tate ex spu assistentia nec Concilij patres veros esse fidei diffinitores sd tm Pape consultores quod
est plusqz falsu et contra torrente Patru et doctoz. et arrogante ac magna cu temeritate verba illa
usurpavit Patre generale concilium in spu legitime congregatu. v. supra est spu et usque off. et talis
sequeretur nullu esse discrimine inter concilium generale et provinciale quod est absurdu et patet
sequela quia nullu aliam Sactenz doctores essentiali inveniunt ratione differentie nisi quod provincia
le Concilium errare pot qd non representat universalem Ecclesiam et ideo ista ei infallibilitas pendet
a confirmatione generale aut nequit errare, imo sequeretur nullu esse discrimine inter diffinitione ge
neralis Concilij et cuiusda specialis doctoris quia si hoc ~~est~~ stabiliretur a Pape de fide. accepta ~~esset~~
ut talis a fidelibus. igitur plurimu interst ^{duas} inter has propositiones. concilij decreta sunt ^{impulsis} ~~accepta~~ ^{ut infallibilia}
ante confirmatione de qua in presentibus nihil agitur et sane, concilij universalis decreta sunt infalli
bia ante confirmationem de qua est sermo. nec sententia Innocentiana asserens lib. 3. cap. 6. et 8.
et 88. generale Concilium posse errare ante confirmationem est admittenda qd contra torrente doctoz sd expli
canda ~~delegatione~~ ^{de} generali concilio in quo lesa aboluta facultate Pape. quod patet ex verbis
ipsis est lib. cap. 64. ubi affirmat quod si infomalio eueniret patres aliter sentire qd Pape in mate
ria fidei tenetur hic Pape mutare sententia et patru sequi iudicium ergo infallibilitas concilij no
provenit a confirmatione. bene hi ab illa oritur indubitabilis ratio credendi qd tale concilium legitime
processit. et ideo ~~ei decreta non sunt acceptanda de fide~~ ^{de} ~~et~~ ^{et} ~~non~~ ^{non} ~~tenentur~~ ^{tenentur} ~~fideles~~ ^{fideles} ~~eius~~ ^{eius} ~~decreta~~ ^{decreta} ~~et~~ ^{et} ~~in~~ ⁱⁿ ~~infallibilia~~ ^{infallibilia}
acceptare donec supremo Ecclesie presul et inde illa confirmet precipiat et fidelibus credenda
proponat. cuius ~~causam~~ ^{causam} ~~pedibus~~ ^{pedibus} ~~quod~~ ^{quod} ~~dicta~~ ^{dicta} ~~sunt~~ ^{sunt} ~~libentissime~~ ^{libentissime} ~~subiungim~~ ^{subiungim}.

